

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET KRUŠKOVIĆ protiv HRVATSKE

(Zahtjev br. 46185/08)

PRESUDA

STRASBOURG

21. lipnja 2011.

Ova će presuda postati konačnom pod okolnostima utvrđenim u članku 44. stavku 2. Konvencije. Može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Krušković protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u vijeću u sastavu:

g. Anatoly Kovler, *predsjednik*,

gđa *Nina Vajić*,

g. Peer Lorenzen,

gđa Elisabeth Steiner,

g. Khanlar Hajiyeu,

g. George Nicolaou,

gđa Mirjana Lazarova Trajkovska, suci,

i g. Søren Nielsen, tajnik Odjela,

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 31. svibnja 2011. godine,

donosi sljedeću presudu koja je usvojena ovog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovome predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva (br. 46185/08) protiv Republike Hrvatske što ga je 1. rujna 2008. godine hrvatski državljanin g. Branko Krušković ("podnositelj zahtjeva") podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Konvencija").

2. Podnositelja zahtjeva zastupao je g. G. Marjanović, odvjetnik iz Rijeke. Hrvatsku vladu ("Vlada") zastupala je njena zastupnica gđa Š. Stažnik.

3. Dana 10. ožujka 2010. godine predsjednik Prvog odjela odlučio je obavijestiti Vladu o prigovoru na temelju članka 8. Konvencije koji se tiče podnositeljevog prava na poštivanje njegovog privatnog i obiteljskog života. Odlučeno je istovremeno presuditi o dopuštenosti i osnovanosti prigovora (članak 29. stavak 1.).

ČINJENICE**I. OKOLNOSTI PREDMETA**

4. Podnositelj zahtjeva rođen je 1966. godine i živi u Jurdani.

5. Dana 25. veljače 2003. godine podnositelj zahtjeva lišen je poslovne sposobnosti odlukom Općinskog suda u Opatiji. Ova se odluka temelji na nalazu i mišljenju psihijatra, koji je utvrdio da podnositelj zahtjeva, zbog dugotrajne ovisnosti o drogi boluje od organskoga poremećaja osobnosti i antisocijalnog poremećaja osobnosti. Psihijatar je preporučio da se

podnositelja zahtjeva liši poslovne sposobnosti kroz razdoblje od najmanje pet godina kako bi bio podvrgnut psihijatrijskom liječenju.

6. Dana 2. travnja 2003. godine Centar za socijalnu skrb Opatija imenovao je majku podnositelja zahtjeva Lj.I.G. njegovom starateljicom.

7. Dana 29. rujna 2006. godine Centar za socijalnu skrb Opatija imenovao je oca podnositelja zahtjeva D.K. njegovim starateljem, jer mu se majka razboljela. Točno neutvrđenog datuma isti je centar imenovao svog zaposlenika J.L. starateljem podnositelja zahtjeva.

8. Dana 30. lipnja 2007. godine K.S. je rodila kćer K., te je navela podnositelja zahtjeva kao djetetovog oca. Dana 17. kolovoza 2007. godine podnositelj zahtjeva je, uz suglasnost majke djeteta, dao izjavu u Matičnom uredu u Rijeci u kojoj je rekao da je on otac djeteta te je nakon toga kao takav upisan u izvodu iz matice rođenih tog djeteta. Dana 14. rujna 2007. godine podnositelj zahtjeva je dao istu izjavu pred Centrom za socijalnu skrb Rijeka.

9. Dana 19. listopada 2007. godine Centar za socijalnu skrb Rijeka obavijestio je Matični ured da je podnositelj zahtjeva lišen poslovne sposobnosti.

10. Matični ured Rijeka pokrenuo je postupak pred Uredom državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji za poništenje upisa podnositelja zahtjeva kao oca K.-e. Dana 29. listopada 2007. godine Ured državne uprave je donio odluku kojom je naložio da se izmijeni izvod iz matice rođenih na način da se poništi prethodna bilješka u kojoj se navodi da je podnositelj zahtjeva otac djeteta, s osnova da kao osoba lišena poslovne sposobnosti nije imao pravo priznati, s pravnim učinkom, K. kao svoje dijete.

11. Ova odluka nije dostavljena podnositelju zahtjeva jer je on bio lišen poslovne sposobnosti. Dostavljena je njegovoj majci.

12. Dana 21. ožujka 2010. godine Centar za socijalnu skrb Opatija podnio je građansku tužbu Općinskom sudu u Opatiji protiv podnositelja zahtjeva, K.S., i K., tražeći da Općinski sud utvrdi da je podnositelj zahtjeva otac K.-e. Postupak je još uvijek u tijeku.

II MJERODAVNO DOMAĆE PRAVO

13. Mjerodavne odredbe Obiteljskog zakona („Narodne novine“, br. 116/2003, 17/2004, 136/2004 i 107/2007) glase :

Članak 56.

“(1) ... i očinstvo može se priznati na zapisnik pred matičarom, centrom za socijalnu skrb ili sudom ...

...”

Članak 61.

“(1) Za upis priznanja očinstva potreban je pristanak djetetove majke.
...”

Članak 73.

"Tužbu radi utvrđivanja ...ili očinstva može podnijeti centar za socijalnu skrb do navršene osamnaeste godine života djeteta."

Članak 159.

“(1) Sud će u izvanparničnom postupku punoljetnu osobu koja zbog duševnih smetnji ili drugih uzroka nije sposobna brinuti se o osobnim potrebama, pravima i interesima ili koja ugrožava prava i interese drugih osoba, djelomice ili potpuno lišiti poslovne sposobnosti.

(2) Prije donošenja odluke iz stavka 1. ovoga članka sud će pribaviti stručno mišljenje liječnika vještaka o zdravstvenom stanju osobe za koju je pokrenut postupak lišenja poslovne sposobnosti...”

Članak 162.

“Osobu koja je...lišena poslovne sposobnosti centar za socijalnu skrb stavit će pod skrbništvo.....“

Članak 179.

“(1) Skrbnik je dužan savjesno se brinuti o osobi, pravima, obvezama i dobrobiti šticećenika, upravljati njegovom imovinom te poduzimati mjere da se osoba osposobi za samostalan život i rad.

...”

Članak 184.

“(1) Skrbnik zastupa šticećenika.

...”

Članak 185.

“Za poduzimanje važnijih mjera glede osobe, osobnog stanja ili zdravlja šticećenika skrbniku je potrebno prethodno odobrenje centra za socijalnu skrb.“

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 8. KONVENCIJE

14. Podnositelj zahtjeva prigovara da mu je uskraćeno pravo da bude upisan kao otac svog biološkog djeteta. Pozvao se na članak 8. Konvencije čiji mjerodavni dio glasi kako slijedi:

“1. Svatko ima pravo na poštovanje svoga privatnog i obiteljskog života ...

2. Javna vlast se neće miješati u ostvarivanje tog prava, osim u skladu sa zakonom i ako je u demokratskom društvu nužno radi interesa državne sigurnosti, javnog reda i mira, ili gospodarske dobrobiti zemlje, te radi spriječavanja nereda ili zločina, radi zaštite zdravlja ili morala ili radi zaštite prava i sloboda drugih. ”

A. Dopuštenost

1. Primjenjivost članka 8.

15. Vlada tvrdi kako izjava podnositelja zahtjeva da je on otac K.-e nije mogla proizvesti nikakve pravne posljedice te da stoga nije došlo do povrede njegovog prava na poštivanje njegovog privatnog života. Stoga, članak 8. nije primjenjiv na činjenice konkretnog predmeta.

16. Podnositelj zahtjeva osporava tu tvrdnju.

17. Sud mora utvrditi spada li pravo koje navodi podnositelj zahtjeva u opseg pojma "poštivanje privatnog i obiteljskog života" postavljenog u članku 8. Konvencije.

18. Što se tiče postupka radi utvrđivanja očinstva, Sud je u brojnim prilikama smatrao da takvi postupci spadaju u opseg članka 8. (vidi, na primjer, *Rasmussen protiv Danske*, 28. studeni 1984., stavak 33., Serija A br. 87 i *Keegan protiv Irske*, 26. svibanj 1994., stavak 45., Serija A br. 290). U vezi s time Sud smatra da pojam "obiteljskog života" iz članka 8. nije isključivo ograničen na bračne odnose, već da može obuhvaćati i druge *de facto* "obiteljske veze" kad je u dovoljnoj mjeri prisutna trajnost (vidi, na primjer, *Kroon i dr. protiv Nizozemske*, 27. listopad 1994., stavak 30, Serija A br. 297-C).

19. Ovaj se predmet razlikuje od naprijed spomenutih predmeta koji se odnose na utvrđivanje očinstva u tome što sam podnositelj zahtjeva nije pokrenuo nikakav postupak pred nacionalnim sudovima za utvrđenje svog očinstva, nego jednostavno tvrdi, uz suglasnost majke djeteta, da je on biološki otac djeteta K.

20. Sud je već presudio da pravni odnos između djeteta rođenog izvan braka i njegovog ili njezinog oca spada u opseg članka 8. Konvencije (vidi *Mikulić protiv Hrvatske*, br. 53176/99, stavci 50-55, ECHR 2002-I.). Nema nikakvog razloga u ovome predmetu presuditi drugačije.

21. Stoga činjenice ovoga predmeta spadaju u opseg članka 8.

2. Iscrpljenje domaćih pravnih sredstava

22. Vlada tvrdi da je prigovor na temelju članka 8. Konvencije preuranjen jer je postupak koji se tiče utvrđenja podnositeljevog očinstva još u tijeku.

23. Podnositelj zahtjeva tvrdi da je ovaj postupak pokrenut tek nakon što je tužena država bila obaviještena o ovom zahtjevu i da je njegov pravni

položaj, bez obzira na postupak na koji upućuje Vlada, nespojiv sa zahtjevima članka 8. Konvencije.

24. Sud smatra da pitanje iscrpljivanja domaćih pravnih sredstava treba pridružiti osnovanosti, budući da je blisko povezano s biti prigovora podnositelja zahtjeva da država navodno nije osigurala da njegovo očinstvo bude promptno pravno priznato.

25. Sud nadalje smatra da ovaj zahtjev nije očito neosnovan u smislu članka 35. stavka 3. Konvencije. Nadalje, nije nedopušten ni po kojoj drugoj osnovi. Stoga treba utvrditi da je dopušten.

B. Osnovanost

26. Podnositelj zahtjeva tvrdi da nije imao mogućnost utvrditi da je on otac K.-e i da je u tom pogledu bio ostavljen u pravnoj praznini. Činjenica da nadležni centar za socijalnu skrb može pokrenuti sudski postupak za utvrđivanje njegovog očinstva je nevažna, budući da nije postojala niti obveza centra da to učini, niti rok u kojem bi centar to trebao učiniti. Niti njegov staratelj nije bio obvezan poduzeti bilo kakvu radnju u tom pogledu. On je u više navrata tražio od Centra za socijalnu skrb Opatija poduzimanje pravnih radnji radi upisa njegovog očinstva K.-e, ali uzalud. Situacija u kojoj njegovo očinstvo nije bilo upisano više od dvije i pol godine ne može biti niti u interesu djeteta.

27. Vlada tvrdi da je podnositelj zahtjeva lišen poslovne sposobnosti jer je utvrđeno da se ne može brinuti o svojim interesima, te da je stavljanje podnositelja zahtjeva pod starateljstvo u njegovom najboljem interesu. Osoba lišena poslovne sposobnosti ne može poduzeti nikakvu pravnu radnju te je u najboljem interesu i podnositelja zahtjeva i K.-e da on ne može davati nikakve pravno obvezujuće izjave koje se tiču njegovog očinstva K.-e. Njegovo očinstvo može biti utvrđeno samo u sudskom postupku, DNK analizom. Postupak za utvrđenje očinstva podnositelja zahtjeva pred redovnim sudom pokrenut je i još je uvijek u tijeku. Takav se postupak može pokrenuti do djetetovog osamnaestog rođendana.

28. Sud ponavlja da iako je osnovni cilj članka 8. zaštititi pojedinca od proizvoljnog miješanja javnih vlasti, njime država nije natjerana na suzdržavanje od takvog miješanja: uz ovu negativnu preuzetu obvezu mogu postojati i pozitivne obveze koje su pretpostavka za djelotvorno poštivanje privatnog ili obiteljskog života. Ove obveze mogu uključivati donošenje mjera namijenjenih osiguranju poštivanja privatnog života čak i u području odnosa između samih pojedinaca (vidi *X i Y protiv Nizozemske*, 26. ožujak 1985., stavak 23., Serija A br. 91; *Botta protiv Italije*, 24. veljače 1998., stavak 33., *Reports of Judgments and Decisions* 1998.- I i naprijed citirani *Mikulić*, stavak 57.).

29. Međutim, granice između pozitivnih i negativnih obveza države na temelju članka 8. nije lako precizno definirati. No primjenjiva su načela

ipak slična. Kad se utvrđuje postoji li takva obveza ili ne postoji, potrebno je uzeti u obzir pravičnu ravnotežu koju treba uspostaviti između općih interesa i interesa pojedinca, i u oba konteksta država uživa određenu slobodu procjene (vidi naprijed citirani *Mikulić*, stavak 58.). Ipak, članak 8. ne daje državama ugovornicama neograničenu ovlast procjene. Sud je odgovoran osigurati poštivanje obveza koje su te države preuzele, te je ovlašten donijeti konačnu odluku o tome može li se "ograničenje" pomiriti s jamstvima članka 8. Konvencije. Domaća sloboda procjene tako ide ruku pod ruku s europskim nadzorom.

30. Glede pitanja koja se postavljaju u ovome predmetu, Sud prihvaća da ograničenja prava osoba lišenih poslovne sposobnosti, čak i kad se odnose na područje njihovog privatnog i obiteljskog života, nisu u načelu u suprotnosti sa zahtjevima članka 8. Konvencije.

31. Međutim, ta ograničenja trebaju, u načelu, biti podvrgnuta određenim procesnim jamstvima. Sud ponavlja da je uloga Konvencije u osnovi supsidijarna. Prema sustavu zaštite uspostavljenom Konvencijom, nacionalne su vlasti dužne izvršiti početnu procjenu ne samo postojanja problema od javnog značaja koji zahtjeva primjenu mjera ograničenja osobnih prava, već i potrebnih korektivnih aktivnosti koje treba poduzeti (vidi *mutatis mutandis*, *Handyside protiv Ujedinjene Kraljevine*, 7. prosinac 1976., Serija A br. 24, i *James i dr. protiv Ujedinjene Kraljevine*, 21. veljače 1986., stavak 46., Serija A br. 98.). U skladu s istim načelom, također je prvenstveno na nacionalnim vlastima da osiguraju ispunjavanje svojih obveza na temelju Konvencije sredstvima koja smatraju odgovarajućima. Sud se brine za nadzor toga kako države ugovornice provode svoje obveze iz Konvencije.

32. Sud ponavlja da njegova zadaća nije zamijeniti nadležne hrvatske vlasti u određivanju koji su načini najprimjereniji za utvrđivanje očinstva putem sudskog postupka u Hrvatskoj, već preispitati, na temelju Konvencije, odluke koje su te vlasti donijele u vršenju svojih ovlasti procjenjivanja. Sud će stoga ispitati je li Hrvatska, prilikom rješavanja očinstva podnositelja zahtjeva u odnosu na K.-u, prekršila svoju pozitivnu obvezu iz članka 8. Konvencije (vidi, na primjer, *Hokkanen protiv Finske*, 23. rujna 1994., stavak 55, Serija A br. 299-A, i, *mutatis mutandis*, naprijed citirani *Handyside protiv Ujedinjene Kraljevine*, stavak 49.).

33. Sud u ovome predmetu primjećuje da podnositelj zahtjeva prema mjerodavnom domaćem pravu nema mogućnosti dati bilo kakvu izjavu o svom očinstvu K.-e. Kao osobi lišenoj poslovne sposobnosti nije mu dozvoljeno pokrenuti bilo kakav postupak za utvrđenje svog očinstva. U tom pogledu on u cijelosti ovisi o radnjama nadležnog centra za socijalnu skrb.

34. Po mišljenju Suda, osobe u situaciji u kojoj je podnositelj zahtjeva imaju vitalan interes, zaštićen Konvencijom, da se utvrdi biološka istina o

važnom vidu njihovog privatnog i obiteljskog života, te da ona bude pravno priznata.

35. Glede položaja podnositelja zahtjeva u tom pogledu, Sud primjećuje da podnositelj zahtjeva nije imao nikakvu mogućnost priznati svoje očinstvo pred nacionalnim vlastima ili pokrenuti postupak za dokazivanje svoga očinstva. Iako se ovaj položaj može činiti opravdanim u pogledu osoba lišenih poslovne sposobnosti kako bi ih se zaštitilo od davanja pravno obvezujućih izjava koje su suprotne njihovim interesima, ili čak suprotne činjenicama, Sud ima na umu slijedeće.

36. U ovome se predmetu i podnositelj zahtjeva i majka djeteta slažu da je podnositelj zahtjeva biološki otac K.-e.

37. Ubrzo nakon rođenja K.-e dana 30. lipnja 2007. godine podnositelj zahtjeva dao je izjavu da je on K.-in otac. Međutim, ta izjava nije mogla imati pravni učinak jer je podnositelj zahtjeva bio lišen poslovne sposobnosti. Međutim, mjerodavne vlasti nisu pozvale oca podnositelja zahtjeva, koji je izgleda bio njegov staratelj u to vrijeme, da daje svoju suglasnost na priznanje očinstva koje je dao podnositelj zahtjeva. Da je u to vrijeme J. L. već bila imenovana starateljicom podnositelja zahtjeva, tada bi to bila njena dužnost, kao zaposlenice Centra za socijalnu skrb Opatija, da se brine o interesima podnositelja zahtjeva. Nema nikakve dvojbe da je priznanje i upis njegovog očinstva K.-e bilo od vitalnog interesa za podnositelja zahtjeva. Međutim, nadležni Centar za socijalnu skrb u vrijeme kad je K. rođena i kad je podnositelj zahtjeva pokušavao upisati svoje očinstvo, nije poduzeo nikakve korake da mu pomogne da njegovo očinstvo bude pravno priznato.

38. Prema navodima Vlade, jedino sredstvo kojim je podnositelju zahtjeva bilo moguće utvrditi njegovo očinstvo bilo je da nadležni Centar za socijalnu skrb pokrene građanski postupak u tu svrhu. U postupku kojeg je pokrenuo Centar za socijalnu skrb tvrdeći da je podnositelj zahtjeva biološki otac K.-e, podnositelj zahtjeva imao je samo položaj tuženika. Sud međutim primjećuje da podnositelj zahtjeva nikada nije zanjekao svoje očinstvo i da u stvari upravo on želi da se utvrdi njegovo očinstvo.

39. Nadalje, iako se postupak za utvrđenje očinstva može pokrenuti do osamnaestog rođendana djeteta, mjerodavne nacionalne vlasti nadležne za podnositelja zahtjeva nemaju na temelju nacionalnog prava uopće nikakvu pravnu obvezu pokrenuti taj postupak te stoga ne postoje ni nikakvi rokovi u kojima bi nadležne vlasti trebale odgovoriti na tvrdnju podnositelja zahtjeva da je on biološki otac K.-e. Stoga, centri za socijalnu skrb imaju neograničeno diskreciono pravo odlučiti kada da poduzmu bilo koju radnju kako bi osigurali da očinstvo osoba lišenih poslovne sposobnosti bude pravilno utvrđeno i upisano, ili da uopće poduzmu bilo kakvu radnju.

40. Kao posljedica naprijed opisanog pravnog položaja, podnositelj zahtjeva bio je ostavljen u pravnoj praznini dok nije bio pokrenut postupak za utvrđivanje njegovog očinstva. Nadalje, on nije imao nikakvog načina

prisiliti Centar za socijalnu skrb Opatija da pokrene takav postupak. Stoga su prošle više od dvije i pol godine od trenutka kad je podnositelj zahtjeva dao svoju izjavu da je on biološki otac K.-e i pokretanja sudskog postupka u toj stvari od strane Centra za socijalnu skrb Opatija.

41. Suprotno tvrdnjama Vlade, Sud ne može prihvatiti da je ova situacija u najboljem interesu bilo podnositelja zahtjeva bilo djeteta. S tim u vezi, Sud ponavlja kako djeca rođena izvan braka imaju vitalan interes primati informacije potrebne kako bi se otkrila istina o nekom važnom vidu njihovog osobnog identiteta, a to je identitet njihovih bioloških roditelja (vidi naprijed citirani *Mikulić*, stavak 64.).

42. S obzirom na naprijed navedenu pozadinu, Sud smatra da nije postignuta poštena ravnoteža između javnog interesa da se zaštite osobe lišene poslovne sposobnosti od toga da daju izjave na štetu sebi ili drugima, i interesa podnositelja zahtjeva da pravno bude priznato njegovo očinstvo K.-e.

43. S obzirom na prigovor Vlade koji je bio spojen s odlučivanjem o osnovanosti prigovora podnositelja zahtjeva, Sud primjećuje da su mjerodavne nacionalne vlasti pokrenule sudski postupak za utvrđenje očinstva podnositelja zahtjeva tek nakon više od dvije i pol godine nakon što ih je to zatražio podnositelj zahtjeva, tako dozvoljavajući da dođe do situacije u kojoj je bez ikakvog očiglednog razloga bio zanemaren zahtjev podnositelja zahtjeva i djetetove majke da se utvrdi da je podnositelj zahtjeva biološki otac K.-e.

44. U tim okolnostima, Sud nalazi da tužena država nije ispunila svoju pozitivnu obvezu da jamči pravo podnositelja zahtjeva na poštovanje njegovog obiteljskog i privatnog života. Stoga Sud nalazi da je došlo do povrede članka 8. Konvencije i odbija prigovore Vlade koji se odnose na iscrpljivanje domaćih pravnih sredstava.

II. OSTALE NAVODNE POVREDE KONVENCIJE

45. Podnositelj zahtjeva nadalje prigovara na temelju članka 2. i 14. Konvencije da nije imao sredstava za uzdržavanje i da je protiv njega izvršena diskriminacija.

46. U svjetlu svih materijala koje posjeduje, te u mjeri u kojoj su stvari koje su predmet prigovora u njegovoj nadležnosti, Sud smatra da ovaj dio zahtjeva ne upućuje na postojanje bilo kakve povrede Konvencije. Slijedi da je nedopušten na temelju članka 35., stavka 3. (a) kao očigledno neosnovan, i da ga treba odbaciti na temelju članka 35. stavka 4. Konvencije.

III. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

47. Članak 41. Konvencije propisuje kako slijedi:

"Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutar nje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci."

A. Šteta

48. Podnositelj zahtjeva potražuje 1.200 eura (EUR) mjesečno na ime svog uzdržavanja i uzdržavanja njegovog djeteta i 300.000 EUR na ime nematerijalne štete. Traži i trenutni upis u matricu rođenih da je on otac K.-e.

49. Vlada tvrdi da iznosi potraživanja za uzdržavanje nisu povezani s ovim zahtjevom i da je zahtjev za naknadu nematerijalne štete prekomjeran i neosnovan.

50. Sud primjećuje da je u ovome predmetu povreda članka 8. utvrđena samo s obzirom na položaj podnositelja zahtjeva glede utvrđenja njegovog očinstva K.-e. Stoga, nema nikakve uzročne veze između utvrđene povrede i zahtjeva za mjesečno uzdržavanje.

51. S druge strane, Sud smatra da je podnositelj zahtjeva sigurno pretrpio neku nematerijalnu štetu zbog činjenice da nije bilo utvrđeno njegovo očinstvo. Sud, odlučujući na pravičnoj osnovi, podnositelju zahtjeva dosuđuje iznos od 1.800 EUR na ime nematerijalne štete, uz sav porez koji bi mogao biti zaračunat na taj iznos.

B. Troškovi i izdaci

52. Podnositelj zahtjeva potražuje i 100 EUR na ime poštanskih izdataka nastalih pred Sudom.

53. Vlada nije dala nikakvu primjedbu.

54. Prema sudskoj praksi Suda, podnositelj zahtjeva ima pravo na naknadu troškova i izdataka samo u mjeri u kojoj se dokaže da ih je stvarno i neophodno pretrpio i da je njihova visina bila razumna. U ovome predmetu, uzimajući u obzir dokumente koje ima u posjedu i naprijed navedene kriterije, Sud smatra da zatraženi iznos treba dosuditi u cijelosti, uvećan za sve poreze koji bi mogli biti zaračunati na taj iznos.

C. Zatezna kamata

55. Sud smatra primjerenim da se zatezna kamata temelji na najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke uvećanoj za tri postotna boda.

IZ TIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO

1. *Odlučuje* spojiti Vladin prigovor koji se odnosi na iscrpljenje domaćih pravni sredstava s odlukom o osnovanosti, te ga odbacuje;
2. Utvrđuje da je prigovor koji se odnosi na pravo podnositelja zahtjeva na poštivanje njegovog privatnog života dopušten, a ostatak zahtjeva nedopušten;
3. Presuđuje da je došlo do povrede članka 8. Konvencije.
4. *Presuđuje*
 - (a) da tužena država podnositelju zahtjeva treba isplatiti, u roku od tri mjeseca od dana kad presuda postane konačnom u skladu s člankom 44. stavkom 2. Konvencije, slijedeće iznose koje je potrebno preračunati u hrvatske kune prema tečaju važećem na dan namirenja;
 - (i) 1.800 EUR (tisuću osam stotina eura) na ime nematerijalne štete, uvećanih za sve poreze koji bi se podnositelju zahtjeva mogli zaračunati.
 - (ii) 100 EUR (stotinu eura) na ime troškova i izdataka, uvećanih za sve poreze koje bi se podnositelju zahtjeva mogli zaračunati;
 - (b) da se od protoka naprijed navedena tri mjeseca do namirenja na prethodno spomenute iznose plaća obična kamata prema stopi koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda;
5. Odbija preostali dio zahtjeva podnositelja zahtjeva za pravičnom naknadom.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 21. lipnja 2011. godine u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Søren Nielsen
tajnik

Anatolij Kovler
predsjednik